Иван Вазов

В това българско име патронимът е Минчов , а фамилното име е Вазов .

Иван Вазов

Иван Минчов Вазов

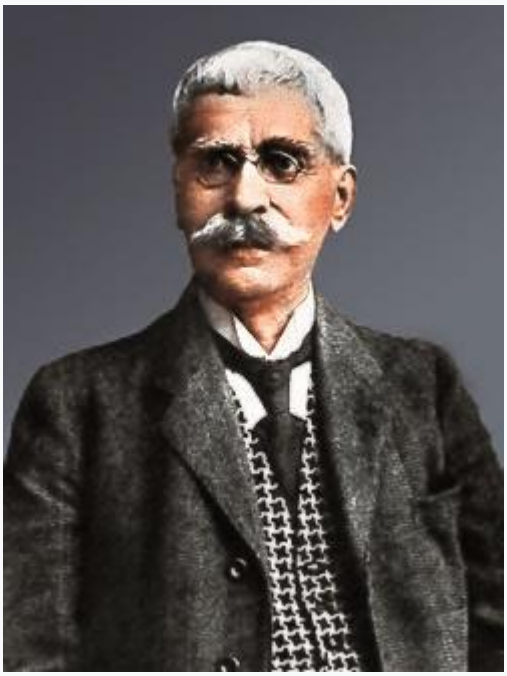

Съвременен образ на писателя Иван Вазов

Роден	9 юли 1850 г. Сопот , Розовата долина, България , Османска империя
Умрял	22 септември 1921 г. (на 71 години)
Професии	поет, романист, драматург
Известен с	Патриарх на българската литература

Партньор	Евгения Марс
Родител(и)	Саба и Минчо Вазов

Иван Минчов Вазов (на български : Иван Минчов Вазов ; 9 юли [OS 27 юни] 1850 – 22 септември 1921) е български поет , писател и драматург , често наричан „ Патриархът на българската литература“. [1][2][3] Роден е в Сопот , град в Розовата долина на България (тогава част от Османската империя). Творчеството на Иван Вазов разкрива две исторически епохи - Българското възраждане и епохата след Османската империя. Иван Вазов е носител на най-високата почетна титла на Българската академия на науките - академик. Той е министър на образованието и народното просвещение от 7 септември 1897 г. до 30 януари 1899 г., представлявайки Народната партия.

Биография и основни произведения

Точната дата на раждане на Вазов е спорна. Родителите му, Съба и Минчо Вазов, са оказали голямо влияние върху младия поет. [*необходим е цитат*]

След като Иван завършва начално училище в Сопот, Минчо го изпраща в Калофер , като го назначава за [*необходимо е уточнение*] помощник-учител. След като полага последните си изпити в Калофер, младият учител се завръща в Сопот, за да помага в бакалията на баща си. На следващата година баща му го изпраща в градчето в училището на Найден Геров . Там Вазов прави първите си стъпки като поет.

Той се завръща в Сопот, само за да замине за Олтеница в Румъния , тъй като баща му иска да стане чирак и да учи занаят при чичо си. Иван Вазов не проявява никакъв интерес към занаятчийската професия. Вместо това се потапя в литературата. Скоро бяга от дома на чичо си и отива в Браила , където живее с българските революционери в изгнание и се запознава с Христо Ботев , български революционер и поет. [*необходим е цитат*]

През 1874 г. той се присъединява към борбата за независимост на страната си от Османската империя . Завръща се в Сопот през 1875 г., където става член на местния революционен комитет. След провала на Априлското въстание от 1876 г. е принуден да избяга от страната, завръщайки се в Галац , където повечето от оцелелите революционери са заточени. Там е назначен за секретар на комитета.

Вазов вероятно е бил силно повлиян от Ботев, който е бил идеологическият лидер на българското революционно движение. Той започва да пише известните си стихотворения с Ботев и някои други български емигранти в Румъния. През 1876 г. публикува първото си произведение „ *Приапорец и гусла* “ , последвано от „ Тъгите на България “ през 1877 г.

България възвръща независимостта си през 1878 г. в резултат на Руско-турската война и Вазов написва известната *„Епопея на забравените“* . Той става редактор на политическите списания *„Наука“* и *„Зора“* . Въпреки това е принуден да замине за изгнание отново, този път в Одеса , поради преследването на русофилската политическа фракция. Връщайки се в България с помощта на майка си Съба Вазова, той започва да преподава. Следващият престой на Вазов е в Свищов , където става държавен служител .

Къщата на Иван Вазов, сега музей, в София, България

През 1889 г. се премества в София , където започва да издава списанието *„Денница“* .

Романът на Вазов от 1888 г. „ *Под игото“* , който изобразява османското потисничество над България, е най-известното произведение на класическата българска литература и е преведен на над 30 езика. [4]

По-късно в живота си Вазов е видна и широко уважавана фигура в социалния и културния живот на новонезависима България. Той умира на 22 септември 1921 г. [*необходимо е цитиране*] .

Други известни произведения

Някои от другите известни произведения на Вазов включват романите *„Нова страна“* (1894), „ *Под нашето небе“* (1900), *„Императрицата Казалар“* (1902), „ *Песни на Македония“* (1914), „ *Тя няма да загине* “ (1920) и пиесите *„Скитници“* (1894), *„Вестникар?“* (1900), *„Борислав“* (1909) и *„Ивайло“* (1911).

Вазов е автор и на първия български научнофантастичен разказ *„Последният ден на XX век* “ (1899), първото българско фентъзи стихотворение „ *В царството на феите* “ (1884) и някои други фентъзи стихотворения. [5]

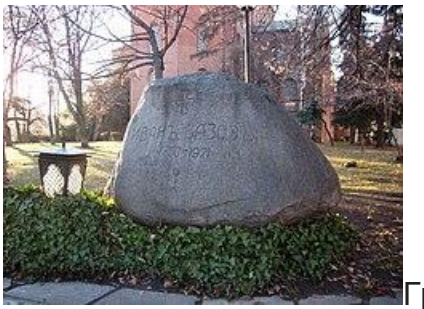 Гробът на Вазов в центъра на София. На заден план е църквата „Света София“ . Самата гробница е изработена от сиенит , добиван от планината Витоша , където Вазов е обичал да се разхожда.
(42°41.799′N 23°19.943′E)

Историческо място

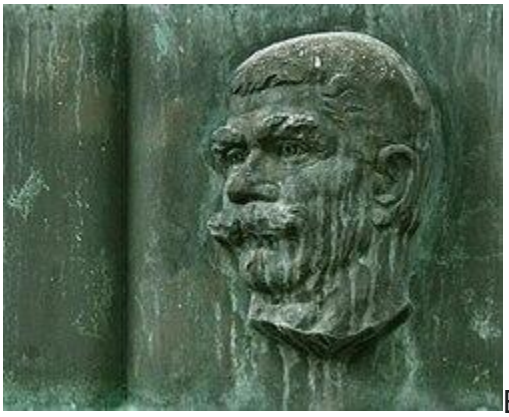 Барелефът на Вазов на улица Вазовова, Братислава

Домът на Вазов в София е превърнат в музей, в който е представена реставрация на резиденцията му с мебели от епохата, както и запазено таксидермично куче на Вазов. Въпреки че музеят уж е отворен от вторник до събота, на практика не винаги има персонал, затова посетителите се съветват да се обадят предварително. Музеят се намира на ъгъла на ул. „Иван Вазов“ и ул. „Георги С. Раковски“ в София. Друг скъпоценен камък на музея е големият му дом в Берковица. Той е изпълнен с поезия, съчетана със стари фотографии на района и революцията, увеличени до размер на плакат. На втория етаж има две големи заседателни зали, едната за мъже, другата за жени. Дивани с платформа служат и като легла.

Отличия

На негово име е кръстен Народният театър " Иван Вазов " в София, квартал "Иван Вазов" в София , както и Народната библиотека "Иван Вазов" в Пловдив. В парк близо до църквата "Св. София" в София се намира най-известният паметник на Вазов в града.

Улица „Вазовова“ в Братислава , Словакия , както и носът Вазов и скалата Вазов на остров Ливингстън в Южните Шетландски острови , Антарктида, също са кръстени на него. [6]

През 1917 г. е номиниран за Нобелова награда за литература. [7]

През юни 2020 г. кратер на планетата Меркурий е кръстен в негова чест . [8]

Вижте също

- ***Портал за поезия***

- Българска литература
- Захари Стоянов
- Пенчо Славейков
- Пейо Яворов
- Национално пробуждане на България

Бележки

1. *Bourchier, James David (1911). „България/Език“ . В Chisholm, Hugh (ред.). Encyclopædia Britannica . Том 04 (11-то издание). Cambridge University Press. стр. 784–786 , виж страница 786, около ред 20. Най-изтъкнатият български литератор е Иван Вазов (роден 1850 г.), чиито епични и лирични поеми и прозаични произведения представляват най-добрите образци на съвременния литературен език. Неговият роман „Под игото“...*
2. *Гроган, Елинор (юни 1922). „Иван Вазов“. Славянско списание . **1** (1): 225–227 . JSTOR 4201601 .*
3. *Робинсън, Луси Катлин Бул (1917). „Иван Вазов, критично и биографично въведение“. В Warner, CD ; и др. (ред.). Библиотеката на най-добрата литература в света. Антология в тридесет тома . Том 26. Посетен на 18 юни 2018 г. – чрез Bartleby.com (Great Books Online).*
4. Вижте *Вазов, Иван (1912). Под игото: Романс за българската свобода с увод от Едмънд Госе . Лондон: Уилям Хайнеман . Посетен на 17 юни 2018 г. – чрез Интернет архив.*
5. *"Форум Иван Ефремов • Виж темата - Фантастична поезия (2)" . sf-sofia.com . Посетено на 9 януари 2024 г.*
6. Композитен географски справочник на Вазов Пойнт SCAR на Антарктида
7. *„База данни за номинации“ . Получено на 27 май 2016 г. – чрез Nobelprize.org.*
8. *„Вазов“ . Географски справочник на планетарната номенклатура . IAU / USGS / NASA . Посетен на 15 май 2022 г.*

Референции

- *Бул, Луси Катлин (1897). „Иван Вазов (1850 -)“ . В Уорнър, Чарлз Дъдли (ред.). Библиотека на най-добрата литература в света. Древна и модерна . Том 26. Ню Йорк: RSPeale и JA Hill. стр. 15263–15286 . Посетен на 18 юни 2018 г. – чрез Интернет архив.*

- *Цаноф, Радослав Андреа (1908). „Иван Вазов: Балкански поет и романист“ . Poet Lore, A Magazine of Letters . **19.** Ню Йорк: AMS Reprint Company: 98–110 . Посетен на 18 юни 2018 г. – чрез HathiTrust Digital Library.*
- *Гос, Едмънд (1912). „Въведение“. Под игото: Романс за българската свобода от Иван Вазов . Лондон: Уилям Хайнеман. стр. i– ix . Посетен на 18 юни 2018 г. – чрез Интернет архив.*
- *Келер, Хелън Рекс (1923). „Под игото“ („Под Игото)“. The Reader's Digest of Books . Ню Йорк: The Macmillan Company. стр. 868–869 . Посетен на 18 юни 2018 г. – чрез HathiTrust Digital Collection.*
- Ташев, Ташо. Министрите на България 1879–1999. София, АИ „Проф.Марин Дринов“ / Изд. на МО, 1999. ISBN 978-954-430-603-8/ ISBN 978-954-509-191- 9. с. 74–75.
- Карчев, Петър. През прозореца на едно полустолетие (1900-1950), София, 2004, стр. 274.
- Михаил Арнаудов. „Македония като българска земя“. (беседа, държана в Битоля на 4 юли 1941 г.)
- Бачева, Ирина и др. Кратък летопис. // vazovmuseum.com. Къща музей "Иван Вазов" - Сопот, 2013. Посетен на 2013-03-18.
- Аврамов, Румен. Комуналният капитализъм: Т.II. София, Фондация Българска наука и култура / Център за либерални стратегии, 2007. ISBN 978-954-90758-8-5стр. 22.
- База данни с номинации за Нобеловата награда за литература, 1901–1950. // Nobelprize.org.
- SCAR Композитен географски справочник на Антарктика: Вазов Точка.
- Нацева, Розалина, Любен Иванов, Инес Лазарова, Петя Кръстева. Каталог на българските банкноти. Българска народна банка. С., 2004. ISBN 954-9791-74-2, стр. 107